

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

PLENUL

HOTĂRÂREA nr. 59

din 16 aprilie 2026

Analizând Propunerea legislativă pentru modificarea art. 57 din Legea nr. 304/2022 privind organizarea judiciară, transmisă de Camera Deputaților,

În temeiul dispozițiilor art. 39 alin. (3) din Legea nr. 305/2022 privind Consiliul Superior al Magistraturii, cu majoritatea voturilor membrilor prezenți (4 voturi DA, 12 voturi NU; 1 vot NUL),

PLENUL

CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII

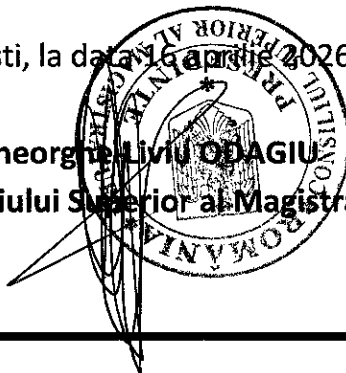
HOTĂRĂȘTE:

Art. 1 - Avizează negativ Propunerea legislativă pentru modificarea art. 57 din Legea nr. 304/2022 privind organizarea judiciară (Plx. 195/2026), pentru motivele prezentate în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. 2 - Prezenta hotărâre se comunică Camerei Deputaților, potrivit legii.

Data în București, la data 16 aprilie 2026.

Judecător Gheorghe Liviu ODAGIU
Președintele Consiliului Superior al Magistraturii

Tel: (+40)21-311.69.02
Fax: (+40)21-311.69.01

Website: www.csm1909.ro
Email: secretar_general@csm1909.ro

Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

Anexă la Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 59 din 16 aprilie 2026

AVIZ

referitor la *Propunerea legislativă pentru modificarea art. 57 din Legea nr. 304/2022 privind organizarea judiciară*

În urma examinării *Propunerii legislative pentru modificarea art. 57 din Legea nr. 304/2022 privind organizarea judiciară* (Plx. 195/2026), transmisă spre avizare de Camera Deputaților,

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

În temeiul dispozițiilor art. 39 alin. (3) din Legea nr. 305/2022 privind Consiliul Superior al Magistraturii,

În baza Hotărârii nr. 59 din 16 aprilie 2026 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii:

Avizează negativ *Propunerea legislativă pentru modificarea art. 57 din Legea nr. 304/2022 privind organizarea judiciară*, pentru motivele prezentate în cele ce urmează.

Cu titlu prealabil, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii remarcă faptul că legislația actuală referitoare la organizarea judiciară, inclusiv din perspectiva reglementării condițiilor în care se poate dispune modificarea compunerii unui complet de judecată, este de dată relativ recentă. Legea nr. 304/2022 privind organizarea judiciară a intrat în vigoare la data de 16 decembrie 2022, iar modificările aduse prin acest act normativ au fost analizate și evaluate pozitiv de o serie de organisme internaționale.

În anul 2023, Comisia Europeană a închis oficial Mecanismul de Cooperare și Verificare (MCV) pentru România, printre progresele înregistrate fiind menționată și reforma sistemului judiciar, realizată prin legile justiției adoptate în anul 2022. Și în Raportul din 2023 privind statul de drept^[1] s-a subliniat că sistemul de justiție a făcut obiectul unei revizui cuprinzătoare prin

^[1] https://commission.europa.eu/document/download/da0ccbd8-ad1a-4876-961e-00ce13ba2f1a_ro?filename=53_1_52630_coun_chap_romania_ro.pdf

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

Anexă la Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 59 din 16 aprilie 2026

intermediul legilor revizuite ale justiției, aceste modificări constituind progrese semnificative în ceea ce privește consolidarea independenței sistemului judiciar.

De asemenea, în Raportul din 2025 privind statul de drept^[2] s-a arătat că „România a făcut pași semnificativi către finalizarea procesului inițiat în vederea luării în considerare a recomandărilor Comisiei de la Veneția privind legile justiției, care au abordat preocupările legate de independența, calitatea și eficiența sistemului de justiție. În prezent se explorează demersuri legislative menite să consolideze și mai mult garanțiile referitoare la independența procurorilor de rang înalt și a poliției judiciare, iar Ministerul Justiției va analiza oportunitatea unei evaluări a punerii în aplicare a legilor justiției după trecerea a suficient timp de la adoptarea acestora, ținând seama de necesitatea de a menține stabilitatea cadrului juridic”. S-a reținut, totodată, că „intrarea în vigoare a legilor justiției în 2022 a răspuns preocupărilor privind independența, calitatea și eficiența sistemului de justiție.”

De dată recentă, în Raportul elaborat în procesul de aderare la Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică și publicat în luna martie 2026^[3], experții evaluatori ai acestei organizații au reținut că România a realizat progrese semnificative în consolidarea cadrului sistemului judiciar, constatând, printre altele, funcționarea unor instituții judiciare puternice, precum și faptul că *reforme judiciare din 2022 au consolidat independența și integritatea judecătorilor și procurorilor.*

În aceste condiții, nevoia unei noi intervenții normative în această materie ar trebui pusă în relație cu eventuale disfuncționalități/sincope majore constatate în procesul de aplicare a noilor dispoziții legale, care să reclame modificarea sau completarea urgentă a cadrului normativ.

Or, în aplicarea mecanismului legal actual de modificare a compunerii completurilor de judecată nu au fost identificate asemenea disfuncționalități. Este de notorietate că, la nivelul unei instanțe cu volum mare de activitate, astfel cum este o curte de apel, există numeroase situații în care este necesară pronunțarea unor hotărâri de către colegiul de conducere cu privire la compunerea completurilor de judecată, pentru cauze obiective, prevăzute de lege, care să asigure buna funcționare a acestei instanțe (astfel de motive obiective vizează, de exemplu, cariera judecătorilor, respectiv promovarea, detașarea sau pensionarea, alte situații practice, dar tot cu caracter obiectiv, cum ar fi degrevarea parțială sau totală a unui judecător având în vedere

^[2] https://commission.europa.eu/document/download/fcab6924-01cf-4514-9f68-3989759718e9_ro?filename=27_2_63962_coun_chap_romania_ro.pdf

^[3] https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2026/03/oecd-economic-surveys-romania-2026_be38cf27/4844067e-en.pdf

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

Anexă la Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 59 din 16 aprilie 2026

complexitatea deosebită a unei cauze care reclamă măsuri organizatorice în vederea asigurării respectării drepturilor părților, integrarea în instanță a judecătorilor nou-veniți etc.).

Prin urmare, toate aceste modificări ale compunerii completurilor de judecată au la bază acte administrative emise în temeiul legii, iar în activitatea cotidiană a unei instanțe mari, care rulează un număr important de dosare și în care mobilitatea personalului nu este de ignorat, aceste situații obiective intervin deseori. Or, în pofida numărului însemnat de situații care impun, în mod obiectiv, emiterea unor asemenea acte administrative privind compunerea completurilor de judecată, în cuprinsul expunerii de motive care însoțește propunerea legislativă nu au fost invocate sau identificate cazuri concrete în care să se fi constatat nelegalitatea unor astfel de acte administrative, în condițiile legii.

Prin urmare, simplele referiri la existența unor investigații jurnalistice, care conțin pure alegații, fără suport probator, au caracter speculativ și nu pot sta ca atare la baza unei inițiative legislative.

Mai mult decât atât, acuzațiile formulate în demersul jurnalistic s-au dovedit a fi nefondate. Aspectele invocate au făcut obiectul unor ample verificări în cadrul Inspecției Judiciare, iar în Raportul nr. 25-2781/2026 al Inspecției Judiciare, aprobat prin Hotărârea Secției pentru judecatori a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 144/05.02.2026, s-a reținut că modificările intervenite în compunerea completurilor de judecată au fost efectuate în temeiul dispozițiilor legale incidente și nu puteau influența soluția impusă de lege. Prin urmare, aceste verificări au confirmat faptul că au fost respectate pe deplin normele din legislația primară și secundară cu privire la repartizarea cauzelor și asigurarea continuității completului de judecată.

Este bine cunoscut faptul că orice demers legislativ nu trebuie să ignore nevoia destinatarilor normelor juridice de a se raporta la un cadru normativ stabil și predictibil, context în care instabilitatea legislativă trebuie evitată, întrucât afectează calitatea legii și conduce, inevitabil, la incertitudine juridică și, uneori, chiar la abordări neunitare în procesul de aplicare a legilor.

Tocmai pentru acest motiv, orice demers de modificare sau completare a legislației trebuie atent evaluat înainte de a fi inițiat, fiind evident faptul că promovarea unor inițiative legislative numeroase și fragmentate nu poate fi în consonanță cu reperele firești care trebuie să caracterizeze procedura legislativă. Cu atât mai mult, fiind vorba de autoritatea judecătorească, eventuale modificări repetate, la intervale mici de timp, nu ar putea aduce vreun beneficiu real pentru calitatea cadrului normativ.

În acest sens, în Opinia 950/2019, exprimată cu privire la O.U.G. nr. 7/2019 și O.U.G. nr. 12/2019 prin care au fost aduse modificări legilor justiției, Comisia de la Veneția a reținut că

Tel: (+40)21-311.69.02
Fax: (+40)21-311.69.01

Website: www.csm1909.ro
Email: secretar_general@csm1909.ro

Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

Anexă la Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 59 din 16 aprilie 2026

„această modalitate de modificare a legilor afectează certitudinea juridică. Chiar și pentru experții juridici este dificil să înțeleagă care este starea actuală a lucrurilor, darămite pentru un cetățean român obișnuit. (...) Devine din ce în ce mai dificil de explicat care este status quo-ul actual. În orice caz, însăși noțiunea de status quo devine estompată în contextul românesc, unde regulile de funcționare a sistemului judiciar sunt modificate în mod repetat de către Guvern la intervale scurte de timp.” Comisia de la Veneția a reamintit că, potrivit mecanismului de verificare a statului de drept, „claritatea, previzibilitatea, consecvența și coerența cadrului legislativ, precum și stabilitatea legislației, sunt preocupări majore pentru orice ordine juridică bazată pe principiile statului de drept.”

Pe de altă parte, intervenția normativă vizată de propunerea legislativă nu ar constitui o îmbunătățire a cadrului normativ, ci, dimpotrivă, are potențialul de a afecta buna funcționare a instanțelor judecătorești, în măsura în care, prin reglementarea în mod limitativ doar a celor două situații în care s-ar putea dispune modificarea compunerii completurilor de judecată – „incompatibilitatea sau absența judecătorului”, nu ar fi acoperite toate acele situații obiective care ar putea apărea în practică și care nu s-ar încadra ca atare în acele două ipoteze.

O asemenea versiune normativă ar putea avea exact efectul contrar celui invocat în expunerea de motive, întrucât nu ar mai fi posibilă degrevarea unui complet în considerarea complexității deosebite a unei cauze cu care este investit (care poate implica citarea a sute, chiar mii de părți, uneori cu elemente de extraneitate, audierea a sute de persoane și măsuri excepționale de administrare a probatoriului), ceea ce ar conduce, în final, la creșterea duratei procedurii în acea cauză complexă și chiar la antrenarea riscului împlinirii termenului de prescripție a răspunderii penale.

În egală măsură, un alt deziderat care se impune a fi urmărit în ceea ce privește organizarea și buna funcționare a instanțelor este asigurarea unui echilibru în ceea ce privește volumul de activitate al completurilor de judecată. În ipoteza normativă vizată de propunerea legislativă nu ar mai fi posibilă reglarea pe cale administrativă a acestor dezechilibre care se produc în mod inerent în activitatea judiciară, care nu pot fi contrabalansate prin alte categorii de măsuri de ordin administrativ. Este avută în vedere împrejurarea că, în lipsa unor măsuri de degrevare, un nivel ridicat de complexitate a unor cauze (care poate crește exponențial în cursul judecății) ar conduce la un veritabil blocaj și la creșterea duratei procedurii în toate cauzele cu care a fost investit completul respectiv.

Este de remarcat faptul că, în prezent, legea prevede garanții suficiente pentru a asigura respectarea drepturilor procesuale ale părților, dar și a principiilor constituționale ale independenței și inamovibilității judecătorilor, art. 57 din Legea nr. 304/2022 prevăzând că

Tel: (+40)21-311.69.02
Fax: (+40)21-311.69.01

Website: www.csm1909.ro
Email: secretar_general@csm1909.ro

Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011

Număr de înregistrare în registrul de evidență a prelucrărilor de date cu caracter personal 2359

Pagina 4 din 6

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

Anexă la Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 59 din 16 aprilie 2026

modificarea membrilor completului de judecată nu poate interveni decât în mod excepțional, iar motivele trebuie să fie obiective și să excludă înlocuirea arbitrară a membrilor completului.

De asemenea, în condițiile în care inițiatorul propunerii legislative susține că modificarea propusă ar elimina situațiile în care înlocuirea membrilor din completul de judecată s-ar realiza „în funcție de motive administrative lipsite de obiectivitate”, sugerând o nerespectare a legii, trebuie avut în vedere faptul că hotărârile colegiului de conducere adoptate în temeiul dispozițiilor art. 57 din Legea nr. 304/2022 reprezintă acte administrative emise de o autoritate publică investită prin lege cu competență administrativă, care acționează în regim de putere publică.

Prin urmare, hotărârile colegiului de conducere se bucură de prezumția de legalitate, de validitate juridică intrinsecă, în considerarea căreia, până la eventuala desființare în condițiile legii, respectivele acte administrative produc în mod deplin efectele juridice ce le sunt proprii.

În acest context, orice persoană care s-ar considera vătămată într-un drept al său ori într-un interes legitim printr-o hotărâre a colegiului de conducere pronunțată în această materie poate declanșa un control de legalitate în fața instanțelor de contencios administrativ, în temeiul dispozițiilor Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004.

În plus, dispozițiile art. 57 din Legea nr. 304/2022 au făcut deja obiectul controlului de constituționalitate. Prin Decizia nr. 522/09.11.2022, Curtea Constituțională a respins excepția de neconstituționalitate invocată și a reținut că „textele de lege criticate nu sunt susceptibile să conducă la schimbarea abuzivă a judecătorilor din componența completului, contrar celor susținute în critica formulată. Aceasta, deoarece ambele articole vizate impun o triplă condiționalitate, precizând că acest demers se realizează: (i) numai „în mod excepțional”; (ii) pe baza unor criterii obiective; (iii) aceste criterii obiective vor fi de natură să excludă înlocuirea arbitrară a judecătorilor din complet - mențiune definitorie pentru calificarea acestui demers. O atare precizare fermă la nivelul legii conduce la concluzia că prevederile de lege criticate nu aduc atingere independenței judecătorilor, schimbarea nefiind nicidecum discreționară, ci bazată pe motive obiective, astfel că nu ar putea fi luată în discuție ipoteza ca schimbarea componenței completului să fi fost făcută cu scopul de a fi influențată soluția pronunțată în cauză prin hotărârea judecătorească, așa cum sugerează autorii sesizării” (paragraful 157).

În Decizia nr. 644/2022¹, Curtea Constituțională a statuat că „faptul că în cuprinsul legii nu sunt enumerate aceste motive obiective nu poate conduce la neconstituționalitatea textului de

¹ Decizia a vizat controlul de constituționalitate a dispozițiilor art. 52 alin. (1) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, însă aspectele criticate de autorul excepției de neconstituționalitate sunt similare celor analizate de Curtea Constituțională în cuprinsul Deciziei nr. 522/2022.

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

Anexă la Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 59 din 16 aprilie 2026

lege criticat, deoarece *legiuitorul nici nu ar fi putut să prevadă, în mod exhaustiv, aceste situații obiective*. În acest sens, dispozițiile art. 52 alin. (1) teza finală prevăd că schimbarea membrilor completurilor se face în mod excepțional, pe baza criteriilor obiective stabilite de Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești” (paragraful 25).

Prin urmare, legea primară este suficient de clară și conține garanții adecvate pentru a asigura respectarea principiilor repartizării aleatorii și continuității completului de judecată. Prin introducerea sintagmei „în mod excepțional”, respectiv prin prevederea condiției ca „motivele obiective” stabilite în Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești „să excludă înlocuirea arbitrară” a judecătorilor dintr-un complet, sunt asigurate premisele respectării legalității în această materie, prin înlăturarea posibilității de a dispune în mod arbitrar cu privire la compunerea completului de judecată.

Pe de altă parte, scopul legislației primare este acela de a cuprinde o reglementare cu un grad mare de generalitate, neputând fi prezentate în detaliu sau epuizate la acest nivel toate situațiile posibile cărora li s-ar aplica norma. De aceea, în principiu, legea primară se referă la acele cazuri tipice în care se regăsesc, de obicei, majoritatea destinatarilor normei. Dimpotrivă, o lege primară cu o formulare prea rigidă poate conduce la un blocaj în aplicarea ei, deoarece ar fi imposibil să prevadă absolut toate situațiile practice. Prin urmare, este adecvat ca procedura de aducere la îndeplinire a normei generale să fie detaliată în regulament, acesta fiind rolul legislației secundare.

Judecător Gheorghe-Liviu ODAGIU
Președintele Consiliului Superior al Magistraturii

Tel: (+40)21-311.69.02
Fax: (+40)21-311.69.01

Website: www.csm1909.ro
Email: secretar_general@csm1909.ro

Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011